UUTISET

Leikkaukset maataloustukiin vaarantaisivat ruokaturvan ja miljoonien työpaikkojen säilymisen. **PUHEENJOHTAJA GERD SONNLEITNER, COPA**

EU:n budjettivääntö jatkui läpi yön

Maataloustukien kohtalo ratkennee viimeistään tänä iltana. Maaseudun Tulevaisuuden verkkolehti seuraa budjettivääntöä viikonlopun yli.

BRYSSEL (MT)
EU-maiden päämiehet valmistautuivat torstai-iltana koko yön kestävään vääntöön unionin seuraavien seitsemän vuoden budjetista.

Maaseudun Tulevaisuuden mennessä painoon johtajat saivat käsiinsä Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan **Herman Van Rompuyn** viimeisen kompromissiesityksen.

MT:n tietojen mukaan esitys leikkaisi EU:n seitsemän vuoden kokonaisbudjettia vajaalla sadalla miljardilla eurolla komission alkuperäiseen esitykseen verrattuna. Maatalouden osalta lopputulos oli jäämässä lähelle Van Rompuyn edellistä esitystä.

Nykyiseen tasoon verrattuna Euroopan viljelijät joutunevat tulevalla seitsenvuotiskaudella tyytymään noin 50 miljardia alhaisempaan pottiin.

Tuloksia EU-kokouksesta odotetaan varhain tänä aamuna tai viimeistään illalla.

Huippukokouksen jälkeen rahoituskehykset vaativat vielä Euroopan parlamentin hyväksynnän. Mepit ovat uhanneet kaataa kehyksen, jos leikkaukset ovat liian suuria.

MT:n verkkolehti seuraa budjettineuvotteluja viikonlopun yli.

THIERRY CHARLIER/AFP PHOTO/LEHTIKUVA

EU-maiden päämiehet saapuivat torstai-iltana Brysseliin päättämään unionin tulevien vuosien budjeteista. Saksan liittokanslerin Angela Merkelin mukaan jäsenmaiden näkemykset olivat kokouksen alla vielä kaukana toisistaan.

Viljelijöiltä vetoomus

Euroopan viljelijäjärjestöt vetosivat vielä keskiviikkona EU-maiden päämiehiin maataloustukien säilyttämiseksi vähintään nykyisellä tasollaan.

”Leikkaukset maataloustukiin vaarantaisivat ruokaturvan ja miljoonien työpaikkojen säilymisen”, EU:n tuottajajärjestön Copan puheenjohtaja **Gerd Sonnleitner** varoitti.

Copa-Cocegan mielenilmaukseen osallistui reilut 400 viljelijäjärjestöjen edustajaa eri puolilta Eurooppaa. Suomalaisista tuottajajärjestöistä mukana oli 13 hengen delegaatio.

”Maatalousbudjetti on vain prosentin EU:n bruttokansantuotteesta, mutta se takaa kuluttajille turvallisen ja edullisen ruuan saatavuuden sekä pitää huolta maaseutualueiden kehityksestä ja ympäristöstä”, tuottajat painottivat yhteisessä julistuksessaan.

Tuottajajärjestöjen mukaan elintarvikeala on Euroopan suurin talouden sektori, joka työllistää kaikkiaan lähes 40 miljoonaa ihmistä.

EU käytti viime vuonna maatalouden tukemiseen puolet budjetistaan eli noin 57 miljardia euroa. Suomen osuus maatalouspotista oli vajaat 800 miljoonaa euroa.

NIKLAS HOLMBERG

Pienet ydinreaktorit herättävät kiinnostusta

Fortum on kiinnostunut, Fennovoima ei kommentoi

Kiinnostus pieniin ydinreaktoreihin on maailmalla vahvassa kasvussa.

Pienet yksiköt voidaan liittää modulaarisesti yhteen, jolloin kokonaisuus vastaa perinteistä isoa ydinvoimalaa.

Suomalaisyhtiöistä Fortum on ilmaissut kiinnostuksensa pienvoimaloihin, Fennovoima ei halua kommentoida asiaa.

Pienet ydinreaktorit ovat perinteisesti palvelleet sukellusveneiden ja jäänmurtajien voimanlähteinä. Tulevaisuudessa muutaman sadan megawatin pienreaktorit voivat saada jalansijaa myös arkisessa, verkkoon liitetyssä sähköntuotannossa.

World Nuclear Associationin mukaan pienvoimalakonseptien kehitystyö on nyt vilkasta eri puolilla maailmaa. Kehitysprojekteissa tähdätään tyypillisesti sähkön saannon parantamiseen sekä voimaloiden toiminnan automatisointiin.

Turvallisuuteen panostettava

Yksi mielenkiintoinen hanke on meneillään Kiinassa, jossa sikäläinen Chinergy on aloittanut kaasujäähdytteisen fissioreaktorin rakentamisen.

Koska jäähdytys ei perustu veteen, reaktoria voidaan ajaa normaalia korkeammassa lämpötilassa. Sen toivotaan parantavan reaktorin hyötysuhdetta.

Chinergyn laitos koostuu kahdesta 105 megawatin reaktoriyksiköstä.

Jäähdyttävänä materiaalina voidaan käyttää myös metallia, mistä on saatu kokemusta erityisesti sukellusveneissä.

Kehittyneeseen fissiotekniikkaan erikoistunut tutkija

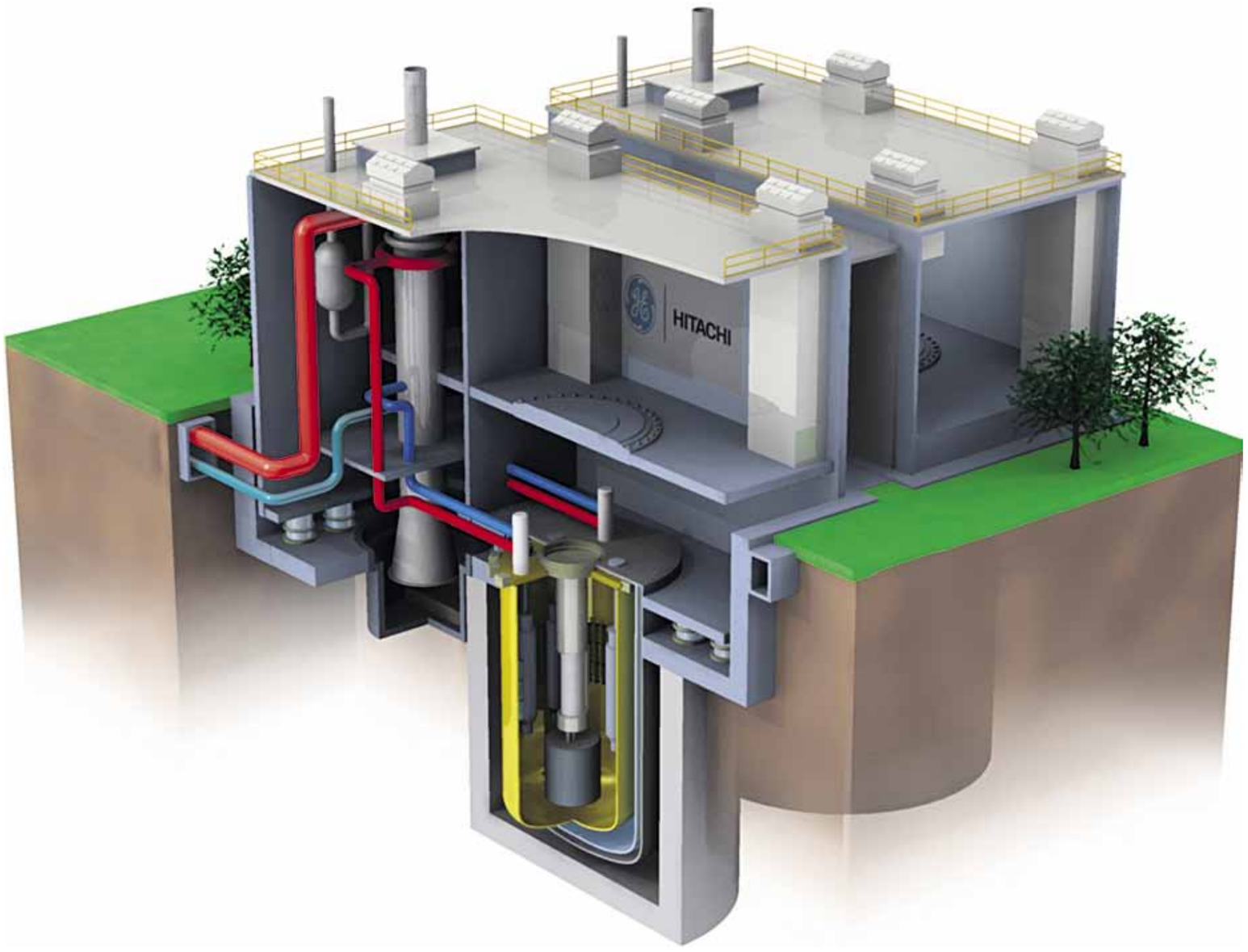

» Osa kokonaisuudesta voi olla tuotannossa jo silloin, kun osa on vielä rakentamatta.

Pasi Hyvärinen VTT:ltä kertoo, että pienreaktoreiden toimintaperiaate on vastaava kuin nykyisin käytössä olevissa suurissa kevytvesireaktoreissa. Teknisissä ratkaisuissa on kuitenkin eroja.

Vaikka polttoaineen palamaa pystyttäisiin kasvattamaan uuden teknologian avulla, käytetyn ydinpolttoaineen laatu ei poikkea merkittävästi isojen laitosten ydinjätteestä.

Pienenkin reaktorin ympäristöturvallisuuteen, suojaamiseen rikolliselta toiminnalta sekä jätteen käsittelyyn on panostettava lähes yhtä paljon kuin suurvoimalassa.

Se syö pienvoimalan taloudellista kilpailukykyä, koska sähköntuotannon määrä on tuntuvasti pienempi.

Investointi tuottaa tavallista nopeammin

Taloudellisesti mielenkiintoisin konsepti onkin pienreaktoreiden hyödyntäminen yhteen niputettuina moduuleina. Osa kokonaisuudesta voi olla tuotannossa jo silloin, kun osa yksiköistä on vielä rakentamatta.

Investointi saadaan osittain tuottavaan vaiheeseen paljon nopeammin kuin perinteisessä suurvoimalaprojektissa, mikä helpottaa rahoitusta.

Laitoksen lopullinen laajuus voidaan samalla sopeuttaa toteutuvan sähköntarpeen mukaiseksi. Heti projektin alussa ei ole tarvetta sitoutua kauas tulevaisuuteen ylettyviin kulutusennusteisiin.

”Mitään ylikäymätöntä teknistä tai taloudellista estettä pienreaktoreiden yleistymiselle on vaikea nähdä”, Hyvärinen sanoo.

HEIKKI JAAKKOLA

Fennovoima kilpailuttaa kahta suurvoimalaa

Suomalaisista voimayhtiöistä Fortum on kertonut julkisuudessa kiinnostuksestaan pienreaktoreihin.

Fennovoiman ydintekniikkajohtaja **Juhani Hyvärinen** sitä vastoin ei kommentoi asiaa.

Hän kertoo, että yhtiö kilpailuttaa parhaillaan Arevan ja Toshiban tarjoamia 1600 megawatin suurvoimaloita. Kilpailutus on loppusuoralla, ja ratkaisun pitäisi syntyä tämän vuoden kuluessa.

”Areva ja Toshiba valittiin mahdollisiksi toimittajiksi, koska niillä oli Fennovoiman tarpeisiin sopiva tuote ja valmius sen räätälöimiseen Suomen olosuhteisiin.”

HEIKKI JAAKKOLA

OP-Pohjola lisäsi yrityslainoitusta

OP-Pohjola-ryhmä lisäsi yrityslainoitusta yhdeksän prosenttia viime vuonna. Tulostaan se paransi vahinkovakuutuksella ja varainhoidolla.

Ryhmän viimevuotinen tulos nousi 601 miljoonaan euroon ennen veroja. OP-Pohjolan parannus oli jopa 15 prosenttia.

Pankkitoiminnan tulos pysyi liki vuoden 2011 tasolla. Tiliä jäi nyt 437 miljoonaa euroa. Se uupuu kaksi prosenttiyksikköä vertailutuloksesta.

Ryhmän korkokate aleni kolme prosenttia. Muut pankkituotot nousivat viidenneksen. Vahinkovakuutuksessa ja varallisuudenhoidossa OP-Pohjola-ryhmä onnistui.

Vahinkovakuutus nousi 92 miljoonaan euroon viime vuoden kahdeksasta miljoonasta. Varallisuudenhoito kaksinkertaisti tuloksensa 101 miljoonaan euroon.

Pääjohtaja **Reijo Karhinen** sanoo olevansa erittäin tyytyväinen OP-Pohjolan tulokseen.

”Hyvä tulos syntyi vaikeissa olosuhteissa.”

Talouskasvun hitaus ja matala korkotaso toivat haastetta. Viranomaiset tekivät monia uusia muutoksia finanssiympäristössä.

Karhista huolestuttaa kiristyvä pankkisääntely. Sitä lisätään suunnittelematta. Suomessa verotus ja talouskehitys ovat vielä heiveröisiä.

OP-Pohjola irtisanoi 561 työntekijää keskusyhteisöstä. Yt-neuvottelujen lopputuloksena ulkoistettiin myös 150 henkilön työtehtävät.

Maatalouden rahoituksessa OP-Pohjola piti 60 prosentin markkinaosuutensa. Muussa yritysrahoituksessa sen markkinaosuus ylitti 33 prosenttia.

Karhinen sanoo OP-Pohjolan jatkaneen yritysten rahoittamista, kun muut pankit jo jarruttelevat. Ryhmän osuus nousi seitsemän prosenttiyksikköä viidessä vuodessa.

Karhinen toisti OP-Pohjolan lupausta vuodelta 2007, että ryhmä vie asiakkaansa viedään läpi tästä talouskriisistä. Kriisin pitkittymistä ei arvattu.

”Pysymme lupauksemme”, Karhinen lupasi keskiviikkona.

Pohjola lisäsi sata miljoonaa euroa vahinkovakuutuksen maksutuloa, 1,1 miljardiin euroon. Sijoitukset tuottivat 11 prosenttia. Yhdistetty kulusuhde jäi 90 prosenttiin.

Maatilojen vakuuttamisessa Pohjola Vakuutuksen osuus nousi 22 prosenttiin. Osuus parani neljä prosenttiyksikköä.

Johtaja **Teppo Pöllänen** Pohjolasta pitää näin suurta nousua yhtenä vuonna erinomaisena.

”Teimme hyvin vakuutuksia isoille tiloille ja nuorille viljelijöille”, Pöllänen kertoo.

Pääjohtaja Karinen arvioi tämän vuoden näkymiä viime vuoden kaltaiseksi, jolloin OP-Pohjolan tulos olisi viime vuoden luokkaa tai hieman pienempi.

Lainamarginaalien Karhinen uskoo nousevan liki kahteen prosenttiin loppuvuotta kohti. Maan suurin asuntoluotottaja perii nyt 1,3–1,5 prosentin marginaaleja.

JUHANI VIITALA

OP-Pohjola-ryhmän avainlukuja

OP-Pohjola	1–12/ 2011	1–12/ 2012	Muutos, %
tulos ennen veroja, milj. e	601	525	14,5
– pankkitoiminta	437	447	–2,2
– vahinkovakuutus	92	8	1 050
– varallisuuden hoito	101	47	115